

Základní škola Mníšek pod Brdy, okres Praha západ

Krizový plán školy

Základní škola Mníšek pod Brdy

Komenského 420 252 10 Mníšek pod Brdy

IČO 47005203

Tel. 318 592 254

fax 318 592 877

Zpracovatelé krizového plánu: Mgr. Marie Solníčková, sociální pedagog a koordinátorka ŠPS, Mgr. Vendula Balušková, metodik prevence pro 1. stupeň, Mgr. Tomáš Hošek, metodik prevence pro 2. stupeň

Mgr. Michaela Pažoutová ředitelka školy

Obsah

Obsah

Krizový plán školy	0
<i>Základní informace a cíle krizového plánu</i>	2
<i>Důležitá telefonní čísla</i>	2
<i>Podezření na záškoláctví</i>	3
<i>Podezření na sebepoškozování</i>	4
<i>Žák prožívá akutní úzkost</i>	6
<i>Podezření na týrání, zneužívání a zanedbávání dětí (syndrom CAN)</i>	7
<i>Řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek</i>	10
Tabákové výrobky, elektronické cigarety a nikotinové sáčky	10
Konzumace alkoholu ve škole nebo v době vyučování	13
Užívání omamných a psychotropních látek (OPL)	15
<i>Krádeže a vandalismus</i>	20
<i>Nález nože/zbraně ve škole</i>	22
<i>Útěk žáka ze školy v době vyučování</i>	23
<i>Sebevražda a sebevražedné myšlenky</i>	23
<i>Přivolání Policie ČR po spáchání trestné činnosti žákem</i>	26
<i>Šikana a extrémní projevy agrese</i>	27
<i>Kyberšikana a další formy kybernetické agrese</i>	31
Seznam zkratk	36
Záznam o poskytnutí pomoci – intoxikace návykovou látkou	37
Záznam o poskytnutí pomoci – sebepoškozování	39
Záznam o podezření na zbraň u žáka / nález zbraně u žáka	41
Zápis z jednání se žákem	43
Zápis z jednání s rodiči žáka	45
Zápis o události	47
Záznam o šetření šikany / kyberšikany	49
Použité zdroje	50

Základní informace a cíle krizového plánu

Krizový plán školy obsahuje postupy při řešení rizikového chování ve škole v době vyučování. Cílem krizového plánu je eliminovat škody vzniklé výskytem rizikového chování a zamezit opakování nežádoucího chování. Jedná se o materiál, který by měl být manuálem pro pedagogické pracovníky školy a zároveň je k dispozici i veřejnosti, aby rodiče měli informace o postupech školy ve vybraných situacích. Krizový plán je závazný dokument, který navazuje a je součástí minimálního preventivního programu školy. Tento program je každý rok evaluován a aktualizován.

Při řešení všech situací platí tři základní zásady: (1) bezpečí dítěte je vždy na prvním místě; (2) dítě v akutní krizi nikdy nenecháváme o samotě; (3) o každé události vzniká písemný záznam (formuláře jsou na konci dokumentu) a pracovník, který ji řešil, o ní bez odkladu informuje třídního učitele, metodika prevence a vedení školy. Žádnému dítěti, které se svěřilo s vážným problémem (sebepoškozování, sebevražedné myšlenky, týrání, vydírání), neslibujeme, že to zůstane utajeno.

Důležitá telefonní čísla

V ohrožení života nebo zdraví volejte vždy nejdříve tísňovou linku. Údaje označené červeně je třeba doplnit nebo ověřit.

Služba / kontakt	Telefon
Jednotné evropské tísňové číslo	112
Zdravotnická záchranná služba (ZZS)	155
Policie ČR	158
Hasičský záchranný sbor	150
Městská policie Mníšek pod Brdy	737 274 227
Toxikologické informační středisko (nonstop)	224 919 293, 224 915 402
Orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD)	+420 318 541 931
Linka bezpečí (děti a mladiství, nonstop, zdarma)	116 111
Rodičovská linka	606 021 021
Linka první psychické pomoci	116 123
Centrum krizové intervence, Psychiatrická nemocnice Bohnice (Praha 8)	284 016 110 I
Linka pomoci obětem trestných činů (Bílý kruh bezpečí, nonstop)	116 006
Dětské krizové centrum	241 484 149
Školní psycholog	

Sociální pedagog / koordinátorka ŠPS	+420 775 198 910
Metodici prevence, výchovní poradci, vedení školy	+420 775 676 575, +420 605 552 784

Podezření na záškoláctví

Záškoláctví („chození za školu“) lze definovat jako neomluvenou nepřítomnost žáka ve škole. Jedná se o přestupek žáka, který úmyslně zanedbává školní docházku. Je chápáno jako porušení školního řádu, zároveň však jde též o provinění proti školskému zákonu (zákon č. 561/2004 Sb., v aktuálním znění), který obsahuje ustanovení o povinné školní docházce. Nezřídká je spojeno s dalšími typy rizikového chování, které mají neblahý vliv na osobnostní vývoj jedince. Prevence záškoláctví je součástí školního řádu. Školní řád stanovuje výši minimální docházky ve výuce, kterou je nutné splnit pro klasifikaci žáka.

Postup při řešení situace

- Školní docházku eviduje třídní učitel.
- V případě podezření na záškoláctví se obrací na zákonného zástupce nezletilého žáka a požádá o pomoc sociálního pedagoga při řešení situace.
- **Do 10 neomluvených hodin** - třídní učitel vede pohovor se žákem i s jeho zákonným zástupcem (zjistí příčiny nepřítomnosti, upozorní na následky), informuje sociálního pedagoga a výchovného poradce pro daný stupeň a z jednání pořídí zápis.
- **10 – 25 neomluvených hodin** – třídní učitel informuje sociálního pedagoga a výchovného poradce pro daný stupeň o vzniklé situaci i o nesjednané nápravě ze strany zákonného zástupce, výchovný poradce svolá výchovnou komisi, na kterou přizve i zástupce OSPOD (kontaktování OSPOD zajistí sociální pedagog), z výchovné komise je pořízen [zápis](#)
 - **Nad 25 neomluvených hodin** – třídní učitel se obrací na sociálního pedagoga, který případ sleduje a ten kontaktuje PČR a dojde k oznámení o přestupku zákonného zástupce (§ 182a školského zákona), sociální pedagog taktéž vypracuje zprávu, kopii zašle OSPOD s popisem situace

Prevence záškoláctví, způsob omlouvání nepřítomnosti žáků, řešení neomluvené nepřítomnosti a postup zúčastněných subjektů je ošetřen Metodickým pokynem MŠMT *„K jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví“*. Danou problematikou se dále zabývá Metodická informace o postupu orgánů sociálně-právní ochrany dětí v případech záškoláctví č. j. 2014/11306-231.

Podezření na sebepoškozování

Sebepoškozování zahrnuje různé formy záměrného ubližování si, zraňování vlastního těla, aniž by toto jednání vědomě sledovalo záměr ukončit vlastní život. Spouštěčem bývají zejména silnější emoce, především úzkost, hněv, pocity viny, vnitřní zmatek, chaos či jiné nepříjemné duševní stavy.

Nejčastější formy jsou: řezání se ostrými předměty či pálení se. Ve většině případů k tomu dochází na předloktí nebo zápěstí, stehnech, pažích, avšak můžeme se setkat s řeznými ranami i na jiných částech těla (např. na nohou). Za způsoby sebepoškozování je považováno také škrábání až drásání kůže, okusování nehtů a lůžek až do krve aj.

Sebepoškozování se děje dlouhodobě a opakovaně. Závažnost poranění je různá. K sebepoškozování dochází především o samotě a jedinci svá poranění skrývají. Ve většině případů je pro ně obtížné vyhledat a říct si o pomoc. Za sebepoškozováním je vždy hlubší příčina, kterou je třeba komplexněji řešit.

Zásady první reakce

- Zachováme klid, nedáváme najevo zděšení, odpor ani výčitky a žáka netrestáme.
- Žáka nenutíme ukazovat rány ani vysvětlovat důvody; nabídneme rozhovor v soukromí a pomoc.
- Neslibujeme mlčenlivost – dítěti vysvětlíme, že o věci musíme informovat školního psychologa a rodiče.
- Povrchové rány ošetříme (očistit, překrýt sterilním krytím); hluboké, silně krvácející nebo infikované poranění vyžaduje odborné ošetření. Popřípadě 155.
- O sebepoškozování nemluvíme před třídou, nepopisujeme způsoby a informace sdílíme jen s pracovníky, kteří věc řeší.
- Pokud žák zmíní sebevražedné myšlenky, postupujeme podle kapitoly Sebevražda a sebevražedné myšlenky.

Postup při řešení situace

1. Sebepoškozování se děje dlouhodobě – žák není v ohrožení života

- Třídní učitel kontaktuje školního psychologa, v jeho nepřítomnosti ho zastoupí koordinátorka školních poradenských služeb (dále ŠPS).
- Školní psycholog vyhodnotí, zda je vhodná osobní schůzka s dítětem či navrhuje jiný postup.
- V případě potřeby proběhne osobní schůzka s dítětem a budou následně předány potřebné informace třídnímu učiteli.
- Školní psycholog rozhodne, kdo a jakým způsobem kontaktuje zákonného zástupce dítěte a následně se obrátí na třídního učitele.
- Na základě schůzky budou informováni rodiče žáka a bude jim doporučena buď interní spolupráce se školním psychologem, nebo jim budou předány kontakty na jiná odborná pracoviště poskytující poradenské služby.

2. Situace je závažná a akutní – žák se může dostat do situace ohrožující jeho život

- Vyučující zajistí dohled nad žákem a nad zbytkem třídy (se třídou zůstane asistent pedagoga pracující v dané třídě), pokud není ve třídě asistent pedagoga, vyučující bude vykonávat dohled nad třídou a vyšle jednoho žáka za vedením školy nebo do kanceláře školy, aby pracovníci školy přivolali pomoc.
- Vedení školy poskytne pracovníka, který zajistí dohled nad zbytkem třídy.
- Vyučující zůstává s žákem a přivolá ZZS.
- Vyučující kontaktuje zákonného zástupce žáka a stručně jim situaci nastíní, předá informaci o zavolání ZZS.
- Vyučující žáka předá zdravotnickým pracovníkům.
- V případě, že je nutný transport žáka do nemocnice, vyučující o tom zpraví zákonného zástupce žáka, který dorazí buď ke škole anebo bude informován o názvu zdravotnického zařízení, kam bude žák odvezen (tam si ho zákonný zástupce převezme).
- Pokud nebude v případě transportu možné zastihnout zákonného zástupce, pracovník školy bude doprovodem žákovi až do chvíle, kdy si ho převezme zákonný zástupce.
- Vyučující sepíše [záznam](#) o průběhu celé situace a jeho řešení, záznam poté předá vedení školy k založení do dokumentace.

Žák prožívá akutní úzkost

Stavy úzkosti jsou pro jedince velmi intenzivní a někdy matoucí. Základní emoci úzkosti je strach – pocit neurčitěho strachu, paniky, bezvýchodnosti situace či bezmoci. Pro stav úzkosti jsou obecně typické psychosomatické obtíže: bušení srdce, pocení, svírání hrdla, sucho v ústech, pocit na omdlení, bolest hlavy, ztížené dýchání, celkový pocit tísně.

Postup při řešení situace

- Vyučující odvede žáka ze třídy, pokud žák nechce, zajistí mu jiný způsob klidu ve třídě (vzadu, na pohovce, aj.).
- Vyučující zajistí dohled nad třídou (se třídou zůstane asistent pedagoga pracující v dané třídě), pokud není ve třídě asistent pedagoga, vyučující bude vykonávat dohled nad třídou a vyšle jednoho žáka za vedením školy nebo do kanceláře školy, aby pracovníci školy přivolali pomoc pro vykonávání dohledu.
- Pro zklidnění žáka ho můžeme vzít na čerstvý vzduch, snažit se odpoutat jeho pozornost, vyslechnout ho, dát mu napít, nabídnout relaxační techniky (vhodné způsoby zklidnění nabízí aplikace „[Nepanikař](#)“).
- Vyučující kontaktuje školního psychologa (v jeho nepřítomnosti ho zastoupí koordinátorka ŠPS) a nabídne mu možnost konzultace se školním psychologem, který s dítětem bude pracovat a nabídne prostor pro relaxaci.
- Pokud nastane u žáka stav hyperventilace, žáka uklidňujeme a vedeme k pomalému dýchání (nádech nosem na 4 doby, výdech ústy na 6 dob); dýchání do pytlíku se nedoporučuje, může být nebezpečné.
- Jestliže je úzkost akutní a neustává, vyučující nebo školní psycholog kontaktuje neodkladně rodiče a přivolá ZZS.
- Při bolesti na hrudi, dušnosti, mdlobě nebo podezření na jinou nemoc volá vyučující ZZS (155) ihned – nelze předpokládat, že jde jen o úzkost.
- O události vyučující informuje třídního učitele a zákonného zástupce a sepiše stručný záznam (Zápis o události).
- V případě, že je nutný transport žáka do nemocnice, vyučující kontaktuje zákonného zástupce žáka, který dorazí buď ke škole anebo bude informován

o názvu zdravotnického zařízení, kam bude žák odvezen (tam si ho zákonný zástupce převezme).

- Pokud nebude v případě transportu možné zastihnout zákonného zástupce, pracovník školy bude doprovodem žákovi až do chvíle, kdy si ho převezme zákonný zástupce.

Podezření na týrání, zneužívání a zanedbávání dětí (syndrom CAN)

Do okruhu poruch a problémů spojených se syndromem týraného, zanedbávaného a zneužívaného dítěte řadíme veškeré projevy spojené s následky týrání, zanedbávání či zneužívání (jako jsou např. deprivací projevy, výchovné problémy, adaptační problémy, zdravotní a psychické následky atd.).

Fyzické znaky špatného zacházení: poranění na kůži (modřiny, škrábance, popáleniny, otoky, lysiny), zvláště pokud se vyskytují opakovaně, poranění v oblasti intimních partií, časté bolesti břicha a nevolnost, náhlá změna váhy, neléčené zdravotní problémy a zanedbání potřebné zdravotní péče, špatný celkový fyzický stav – chronicky hladové, unavené a apatické dítě, zanedbaná hygiena těla i oděvu

Znaky špatného zacházení projevující se v chování dítěte: sdělení dítěte o špatném zacházení, opakovaný kresebný, psaný či herní projev zobrazující násilí či zneužívání, častá neomluvená nebo nedůvěryhodně zdůvodněná nepřítomnost dítěte ve škole, významná a nevysvětlitelná opoždění ve fyzickém, emocionálním nebo duševním vývoji dítěte, neobvyklé změny v chování (např. náhlý pokles vzdělávacích výsledků, nervozita, deprese, stažení se, hyperaktivita, snížená pozornost, apatie, častá únava, agresivita, pomočování) ¹

Postup k řešení situace

1. Dlouhodobé špatné zacházení s dítětem

- V případě, že si třídní učitel nebo jiný pedagogický pracovník školy všimne jakéhokoliv projevu vykazující možnost týrání, zanedbání či zneužívání, je povinen kontaktovat sociálního pedagoga či vedení školy.
- Sociální pedagog informuje orgány sociálně-právní ochrany dětí a předá jim věc k šetření, v případě jejich potřeby poskytuje součinnost.

¹<https://www.societyforall.cz/karta-kid-pro-skoly>

2. Akutní bezprostřední ohrožení

- Jako akutní ohrožení dítěte bereme, je-li:
 - Pracovník školy přítomen napadení dítěte.
 - Pracovník školy v kontaktu s dítětem bezprostředně po napadení.
 - Dítě samo pojmenuje situaci, která splňuje znaky špatného zacházení bezprostředně ohrožující zdraví nebo život ze strany pečující osoby.
 - Na dítěti jsou viditelné znaky špatného zacházení.
- **Postup:**
 - Zajistíme bezpečí dítěte (fyzické i emocionální)
 - V případě, že učitel řeší situaci během vyučování, zajistí dohled nad třídou (např. asistentem pedagoga) a ihned jde informovat vedení a sociálního pedagoga.
 - Dítě vyslechneme, v případě, že chce o věci hovořit, jinak na něj přímo netlačíme. Potřebujeme znát pouze základní informace k posouzení závažnosti, ostatní necháme na příslušných orgánech (k rozhovoru je žádoucí přizvat sociálního pedagoga či pracovníka z vedení školy, aby mohl případně dosvědčit).
 - Dítě opakovaně nevyslýcháme a neklademe sugestivní otázky; podrobnou výpověď necháme na Policii ČR, OSPOD a specialistech. Neslibujeme mlčenlivost.
 - Je-li dítě ohroženo, poskytneme mu první pomoc a zavoláme ZZS.
 - O celé situaci zpětně vyhotovíme [záznam](#), s popisem postupu a přesným zaznamenáním času.
 - Vyučující zpraví o situaci sociálního pedagoga, který bude ve spolupráci s vedením kontaktovat OSPOD .

Pedagogičtí pracovníci mají ohlašovací povinnost v takových situacích a neoznámení nebo nepřekažení trestného činu může být samo trestným činem (§ 367 a § 368 trestního zákoníku). Věci se následně zabývají další orgány – policie, atd. Zákon o sociálně-právní ochraně dětí ukládá: *„školám a školským poradenským zařízením oznamovací povinnost v případě podezření na poškozování zájmu dítěte bezprostředně po zjištění skutečnosti, které nasvědčují tomu, že je dítě týráno, zneužíváno, resp. zanedbáváno.“*²

² Březinová, str. 50

Z hlediska trestního zákona máme při podezření na týrání a zanedbávání dvě hlavní povinnosti:

1. překazit trestný čin (§ 367, zákon č. 40/2009 Sb.) tj. to znamená učinit taková opatření, aby čin nemohl být dále páchán
2. oznámit trestný čin (§ 368, zákon č. 40/2009 Sb.) tj. bezodkladně kontaktovat policii nebo státní zastupitelství podle místa spáchání trestného činu a čin oznámit

Oznamovací povinnost vymezuje také zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (SPOD):

Dává možnost (v § 7) každému člověku, aby pracovníka či pracovníci orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) upozornil na to, že má podezření na to, že se někde vyskytuje dítě, o které není dostatečně postaráno. § 10 pak vymezuje povinnost pracovníků zařízení pro děti, nemocnic a dalších, aby oznamovali orgánům sociálně-právní ochrany dětí i podezření, že dítě, se kterým pracují či přicházejí do styku, je dítě ohrožené.

Dítě, které je svědkem domácího násilí (DN) mezi blízkými osobami, je ohrožené dítě – postupujeme jako při podezření na CAN a věc oznamujeme OSPOD. Pomoc obětem nabízí Linka pomoci obětem trestných činů 116 006 (nonstop).

Podpora žákovi či rodině ze strany školy

- Z pozice pedagoga je důležité nechat žáka mluvit.
- Zajistit dítěti bezpečí v podobě respektu a přijetí.
- Nebagatelizovat záležitost, ani ji příliš nezveličovat.
- Pokud žák nějakým způsobem volá o pomoc a dává průchod symptomům, je vhodné ho následovat, připojit se k němu a velmi citlivými kroky otevírat téma a postupně směřovat žáka a rodinu k odborné péči.
- Na základě informací však není možné stanovit konečnou diagnózu – ta je vyslovena a zpracována na místech, která mají relevantní váhu k vyšetřovacímu procesu.
- Situaci žáka a rodiny nikdy nehodnotíme ani nesoudíme.

Úkolem školy a ŠPS není diagnostika syndromu CAN a jeho řešení, ale jeho případné odhalení a směřování jedince či rodiny na další odbornou péči a pomoc. Žák by měl především

cítit v pracovnících školy důvěru, prostředí bezpečí a měl by zažít pozitivní zkušenost v tom, že svěřit se dospělé osobě je bezpečné, úlevné, neodsuzující a směřující k pomoci.³

Řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek

Tabákové výrobky, elektronické cigarety a nikotinové sáčky

Nejčastější formy **tabákových a nikotinových výrobků**

- Cigarety
- doutníky
- Dýmky
- Vodní dýmky
- Bezdýmný tabák
- Šňupací tabák
- Žvýkací tabák
- Porcovaný tabák
- Elektronické cigarety
- Zahřívaný tabák

Nikotinové sáčky

Nikotinové sáčky obsahují nikotin, ale neobsahují tabák; vkládají se pod horní ret. Jsou silně návykové a u dětí snadno vyvolají nevolnost, závrať, bušení srdce nebo zvracení.

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek ve znění pozdějších předpisů (včetně novely č. 59/2023 Sb., která rozšířila pravidla i na nikotinové sáčky), zakazuje prodej tabákových výrobků ve škole a školském zařízení. Zákon zakazuje kouřit tabákové výrobky, užívat elektronické cigarety či nikotinové sáčky bez obsahu tabáku ve škole a školském zařízení, v prostoru dětského hřiště a sportoviště určeného převážně pro osoby mladší 18 let. Zákaz kouření a užívání jiných návykových látek je součástí školního řádu.

Porušení zákazu kouření, užívání elektronické cigarety či nikotinových sáčků bez obsahu tabáku v prostorách školy a školského zařízení upravuje zákon č. 65/2017 Sb., § 9: „Zjistí-li pracovník školy nebo školského zařízení v prostoru školy, kde je kouření a používání elektronické cigarety podle § 8 nebo § 17 odst.1 zakázáno, porušení tohoto zákazu, je povinen

³ Březinová, str.62

osobu, která nedodrží zákaz kouření, zákaz používání elektronické cigarety nebo nikotinových sáček bez obsahu tabáku, vyzvat, aby v tomto jednání nepokračovala nebo aby prostor opustila.“⁴

Postup při přistižení žáka školy při kouření

- Látku žákovi okamžitě odebrat a zabránit mu v další konzumaci.
- Sepsat o události stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud nebo od koho tabákový výrobek má).
- Vyučující informuje třídního učitele a sepsaný [záznam](#) předá metodikovi prevence, kterého taktéž o situaci informuje.
- Třídní učitel kontaktuje a zpraví zákonného zástupce žáka o porušení zákazu kouření, tedy porušení školního řádu a o důsledcích, které toto porušení školního řádu bude mít.
- Třídní učitel spolu s metodikem prevence vyvodí sankce stanovené školním řádem.
- Metodik prevence poskytne zákonným zástupcům kontakty na odborná pracoviště pro případnou pomoc s odvykáním.
- Zjistí-li se, kdo žákovi mladšímu 18 let výrobek prodal nebo poskytl, informuje metodik prevence Policii ČR (případně Českou obchodní inspekci). **[K OVĚŘENÍ: ověřit příslušný orgán]**
- Pokud se porušení bude opakovat, třídní učitel znovu kontaktuje metodika prevence a požádá ho o pomoc.
- Metodik prevence požádá výchovného poradce pro daný stupeň o svolání výchovné komise.
- Výchovný poradce kontaktuje zákonného zástupce žáka a informuje ho o termínu svolané výchovné komise.
- Výchovná komise bude probíhat za účasti: žáka, zákonného zástupce žáka, třídního učitele, výchovného poradce pro daný stupeň, příp. metodika prevence a sociálního pedagoga.
- V rámci výchovné komise bude zákonný zástupce seznámen s vážností situace a bude vyzván k vyjádření, jaké kroky již byly podniknuty v rámci nápravy chování, zda navštívil odborné pracoviště, na které je škola odkázala.
- Z výchovné komise bude proveden písemný [záznam](#), který povede v agendě metodik prevence i výchovný poradce.

⁴ Zákon č. 65/2017 Sb., ve znění zákona č. 59/2023 Sb.

- O provedených jednáních a závěrech výchovné komise sepíše sociální pedagog zprávu, kterou předá orgánu sociálně-právní ochrany dětí, aby věc mohl prověřit a rodině poskytl případnou pomoc.

Postup v případě intoxikace nikotinem

- Vyndat nikotinový sáček z pusy.
- Nepít, pouze vyplachovat pusou.
- Zajistit dohled nad zbytkem třídního kolektivu a odvést žáka na čerstvý vzduch
- Sledovat příznaky (nevolnost, zvracení, bolest hlavy, závrat', bušení srdce, třes, pocení, bledost); při jejich výskytu volat ZZS (155) a konzultovat Toxikologické informační středisko.
- Nevyvolávat zvracení.

Postup při spolknutí nikotinového sáčku

- Vyučující zajistí dohled nad třídou, (se třídou zůstane asistent pedagoga pracující v dané třídě) pokud není ve třídě asistent pedagoga, vyučující bude vykonávat dohled nad třídou a vyšle jednoho žáka za vedením školy nebo do kanceláře školy, aby pracovníci školy přivolali pomoc pro vykonávání dohledu.
- Vedení školy poskytne pracovníka, který zajistí dohled nad zbytkem třídy.
- Vyučující zůstává s žákem a přivolá ZZS.
- V případě potřeby je možné kontaktovat ke konzultaci Toxikologické informační středisko na tel.: 224 919 293 nebo 224 915 402.
- Vyučující kontaktuje zákonné zástupce žáka a stručně jim situaci nastíní, předá informaci o zavolání ZZS.
- Vyučující žáka předá zdravotnickým pracovníkům.
- V případě, že je nutný transport žáka do nemocnice, vyučující zpraví zákonného zástupce žáka, který dorazí buď ke škole anebo bude informován o názvu zdravotnického zařízení, kam bude žák odvezen (tam si ho zákonný zástupce převezme).
- Pokud nebude v případě transportu možné zastihnout zákonného zástupce, pracovník školy bude doprovodem žákovi až do chvíle, kdy si ho převezme zákonný zástupce.
- Vyučující sepíše [záznam](#) o průběhu celé situace a jeho řešení, záznam poté předá metodikovi prevence školy k založení do dokumentace.

Konzumace alkoholu ve škole nebo v době vyučování

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek ve znění pozdějších předpisů (včetně novely č. 59/2023 Sb.), je základním dokumentem, který upravuje nakládání a konzumaci alkoholu. Zákon v § 11 jasně vymezuje zákaz a omezení prodeje a podávání alkoholických nápojů ve škole a školském zařízení, na akci určené pro osoby mladší 18 let. Zákaz prodeje a konzumace alkoholu je součástí školního řádu.

Jestliže si žák přinesl do školy alkohol, jde o porušení školního řádu a škola má postupovat podle § 31 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon).

V případě podezření na intoxikaci žáka alkoholem ve škole či školském zařízení nelze provést orientační vyšetření bez souhlasu zákonných zástupců s tímto vyšetřením. Výjimku tvoří pouze situace, ve kterých je žák v riziku ohrožení života či zdraví dětí, žáků, studentů nebo jiných osob, anebo odůvodněné riziko poškození majetku. K orientačnímu vyšetření může bez souhlasu zákonného zástupce žáka vyzvat pouze příslušník Policie ČR, strážník obecní policie nebo zdravotnický pracovník.

Postup v případě nálezu alkoholu u žáka ve škole

- Žákovi nelze prohledávat osobní věci!
- Vyučující vyzve žáka, aby alkoholický nápoj odevzdal a zabráni tak další konzumaci alkoholu.
- Vyučující se zeptá žáka, jakým způsobem přišel k alkoholickému nápoji.
- Vyučující sepíše o celé záležitosti písemný zápis (i s podpisem žáka), který předá poté metodikovi prevence, který je bude mít ve své agendě.
- Vyučující seznámí se situací metodika prevence a třídního učitele.
- Metodik prevence požádá výchovného poradce pro daný stupeň o svolání výchovné komise.
- Výchovný poradce kontaktuje zákonného zástupce žáka a informuje ho o termínu svolané výchovné komise.
- Výchovná komise bude probíhat za účasti: žáka, zákonného zástupce žáka, třídního učitele, výchovného poradce pro daný stupeň, příp. metodika prevence a sociálního pedagoga.
- V rámci výchovné komise bude zákonný zástupce seznámen s vážností situace a bude vyzván k vyjádření, jaké kroky již byly podniknuty v rámci nápravy chování, zda navštívil odborné pracoviště, na které je škola odkázala.

- Z výchovné komise bude proveden písemný [záznam](#), který povede v agendě metodik prevence i výchovný poradce.
- O provedených jednáních a závěrech výchovné komise sepíše sociální pedagog zprávu, kterou předá orgánu sociálně-právní ochrany dětí, aby věc mohl prověřit a rodině poskytl případnou pomoc.

Postup v případě intoxikace alkoholem

- Vyučující látku žákovi okamžitě odebere a zabrání další konzumaci alkoholu.
- Vyučující posoudí, zda nehrozí žákovi nějaké nebezpečí.
- Při bezvědomí nebo útlumu vědomí (žák nereaguje na oslovení a dotek) ihned volat ZZS (155), uložit žáka do stabilizované polohy na boku, kontrolovat dýchání, chránit ho před prochladnutím a nikdy ho nenechávat o samotě. Nevývolávat zvracení a nepodávat žádné nápoje ani jídlo.
- V případě ohrožení zdraví vyučující zajistí dohled nad zbytkem třídy (se třídou zůstane asistent pedagoga pracující v dané třídě), pokud není ve třídě asistent pedagoga, vyučující bude vykonávat dohled nad třídou a vyšle jednoho žáka za vedením školy či do kanceláře školy, aby pracovníci školy přivolali pomoc pro vykonávání dohledu.
- V případě, že žák není v ohrožení života, ale není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce (vždy) a vyzve ho, aby si žáka vyzvedl.
- Pokud vyučující vyhodnotí situaci jako závažnou, zavolá ZZS, která mu poskytne pomoc.
- V případě, že je nutný transport žáka do nemocnice, vyučující zpraví zákonného zástupce žáka, který dorazí buď ke škole anebo bude informován o nemocnici, kam bude žák odvezen (tam si ho zákonný zástupce převezme).
- Pokud nebude v případě transportu možné zastihnout zákonného zástupce, pracovník školy bude doprovodem žákovi až do chvíle, kdy si ho převezme zákonný zástupce.
- Vyučující sepíše o události stručný [záznam](#) s vyjádřením žáka (zejména odkud nebo od koho alkohol má).
- Vyučující se situací seznámí třídního učitele žáka a metodika prevence, kterému odevzdá záznam k archivaci.

- Jestliže není zákonný zástupce dostupný, kontaktuje škola Policii ČR, která se spojí s oddělením sociálně-právní ochrany dětí.
- Metodik prevence požádá výchovného poradce pro daný stupeň o svolání výchovné komise.
- Výchovný poradce kontaktuje zákonného zástupce žáka a informuje ho o termínu svolané výchovné komise.
- Výchovná komise bude probíhat za účasti: žáka, zákonného zástupce žáka, třídního učitele, výchovného poradce pro daný stupeň, příp. metodika prevence a sociálního pedagoga.
- V rámci výchovné komise bude zákonný zástupce seznámen s vážností situace a bude vyzván k vyjádření, jaké kroky již byly podniknuty v rámci nápravy chování, zda navštívil odborné pracoviště, na které je škola odkázala.
- Z výchovné komise bude proveden písemný [záznam](#), který povede v agendě metodik prevence i výchovný poradce.
- O provedených jednáních a závěrech výchovné komise sepíše sociální pedagog zprávu, kterou předá orgánu sociálně-právní ochrany dětí, aby věc mohl prověřit a rodině poskytl případnou pomoc.

Užívání omamných a psychotropních látek (OPL)

Psychoaktivní látky jsou:

- Konopné drogy – marihuana, hašiš, THC (tetrahydrokanabinol), CBD (kanabidiol)
- Těkavé látky – látky, které uživatelé inhalují (rajský plyn, toluen, éter a další)
- Stimulační drogy
 - Pervitin
 - Kokain
 - Extáze
- Opioidy – léky proti bolesti, heroin, aj.
- Halucinogeny – psychedelika (LSD, aj.)
- Nové psychoaktivní látky (např. syntetické kanabinoidy, HHC) a zneužívání léků (léky na spaní a uklidnění, léky na kašel s kodeinem)

Příznaky užívání návykových látek

- Náhlá změna osobnosti – z tichého studenta se náhle stává hlučný a otravný student, změna může být postupná
- Změny nálady
- Změny ve fyzickém vzhledu – změna hmotnosti, pomalost, zúžené nebo rozšířené zornice, změněná řeč, euforie, nevolnost, zvracení, nedbalost v péči o sebe, změny ve spánku
- Změna výkonu ve škole – znatelné zhoršení výkonu, záškoláctví, zmeškané hodiny, ztráta zájmu o oblíbené aktivity
- Zvýšená utajená komunikace s ostatními
- Zvýšená potřeba peněz

Veškerá opatření jsou zapracována ve školním řádu a rozpracovány v tomto materiálu. Na škole probíhají programy zaměřené na prevenci užívání návykových látek. Programy, jejich realizace a charakteristika jsou blíže specifikovány v minimálním preventivním programu, který je zpracováván každý rok a následně dochází k jeho evaluaci.

Postup při konzumaci návykové látky (NL) ve škole

- POZOR – Návykovou látku je třeba žákovi odebrat v přítomnosti další osoby.
- Žák vloží návykovou látku do obálky za přítomnosti svědka.
- Látku nikdy neochutnáváme, nezkoušíme ani neničíme. Pokud žák látku odmítá odevzdat, nepoužíváme sílu, žáka neprohledáváme a voláme vedení školy a Policii ČR (158).
- Obálku vyučující zalepí a svým podpisem přes přelep, podpisem žáka a svědka zajistí objektivitu úkonu, na obálku dále dá razítko školy, napíše datum, čas a místo nálezů.
- Obálku vyučující uschová do školního trezoru.
- Vyučující informuje o záležitosti vedení školy a metodika prevence, který informuje Policii ČR.
- Pokud nehrozí žákovi akutní nebezpečí, vyučující zpracuje stručný [záznam](#) o události, který bude podepsán jím, svědkem i žákem, zápis u sebe vede v agendě metodik prevence.
- Třídní učitel ve spolupráci s vyučujícím kontaktuje zákonné zástupce žáka, které o věci informuje (zákonný zástupce je srozuměn se zápisem a má právo písemně se vyjádřit k této skutečnosti a postupu školy).

- V případě, že žák není schopen pokračovat ve výuce, třídní učitel vyzve zákonného zástupce, aby si vyzvedl své dítě.
- Metodik prevence zajistí předání obálky s návykovou látkou místně příslušnému oddělení Policie ČR
- Metodik prevence požádá výchovného poradce pro daný stupeň o svolání výchovné komise.
- Výchovný poradce kontaktuje zákonného zástupce žáka a informuje ho o termínu svolané výchovné komise.
- Výchovná komise bude probíhat za účasti: žáka, zákonného zástupce žáka, třídního učitele, výchovného poradce pro daný stupeň, příp. metodika prevence a sociálního pedagoga.
- V rámci výchovné komise bude zákonný zástupce seznámen s vážností situace a bude vyzván k vyjádření, jaké kroky již byly podniknuty v rámci nápravy chování, zda navštívil odborné pracoviště, na které je škola odkázala.
- Z výchovné komise bude proveden písemný [záznam](#), který povede v agendě metodik prevence i výchovný poradce.
- O provedených jednáních a závěrech výchovné komise sepíše sociální pedagog zprávu, kterou předá orgánu sociálně-právní ochrany dětí, aby věc mohl prověřit a rodině poskytl případnou pomoc.

Postup při podezření na distribuci návykových látek ve škole

- Pokud má vyučující podezření na distribuci návykových látek ve škole, kontaktuje metodika prevence a požádá o pomoc.
- Metodik prevence věc prošetří (konzultuje věc dále s případnými svědky nebo s třídním učitelem).
- V případě, že je žák distributorem drogy ve škole, metodik prevence předá informaci místně příslušnému oddělení Policie ČR.
- Metodik prevence spolu s vyučujícím, třídním učitelem a případnými svědky sepíše písemný [záznam](#), který u sebe bude následně uchovávat v dokumentaci.
- Metodik prevence požádá výchovného poradce pro daný stupeň o svolání výchovné komise.
- Výchovný poradce kontaktuje zákonného zástupce žáka a informuje ho o termínu svolané výchovné komise.

- Výchovná komise bude probíhat za účasti: žáka, zákonného zástupce žáka, třídního učitele, výchovného poradce pro daný stupeň, příp. metodika prevence a sociálního pedagoga.
- V rámci výchovné komise bude zákonný zástupce seznámen s vážností situace a bude vyzván k vyjádření, jaké kroky již byly podniknuty v rámci nápravy chování, zda navštívil odborné pracoviště, na které je škola odkázala.
- Z výchovné komise bude proveden písemný [záznam](#), který povede v agendě metodik prevence i výchovný poradce.
- O provedených jednáních a závěrech výchovné komise sepiše sociální pedagog zprávu, kterou předá orgánu sociálně-právní ochrany dětí, aby věc mohl prověřit a rodině poskytl případnou pomoc.

Postup při akutní intoxikaci návykovou látkou

- Vyučující ihned odebere žákovi návykovou látku a zabráni další konzumaci takové látky.
- V případě ohrožení života vyučující zajistí dohled nad zbytkem třídy (se třídou zůstane asistent pedagoga pracující v dané třídě), pokud není ve třídě asistent pedagoga, vyučující bude vykonávat dohled nad třídou a vyšle jednoho žáka za vedením školy či do kanceláře školy, aby pracovníci školy přivolali pomoc pro vykonávání dohledu.
- Pokud vyučující vyhodnotí situaci jako závažnou, zavolá ZZS, která mu poskytne pomoc.
- Při bezvědomí, křečích nebo poruše dýchání volat ZZS (155) ihned, uložit žáka do stabilizované polohy na boku, kontrolovat dýchání a řídit se pokyny dispečera ZZS; při zástavě dechu zahájit resuscitaci.
- V případě, že je nutný transport žáka do nemocnice, vyučující zpraví zákonného zástupce žáka, který dorazí buď ke škole anebo bude informován o názvu zdravotnického zařízení, kam bude žák odvezen (tam si ho zákonný zástupce převezme)
- Pokud nebude v případě transportu možné zastihnout zákonného zástupce, pracovník školy bude doprovodem žákovi až do chvíle, kdy si ho převezme zákonný zástupce.

- V případě, že se látka našla u žáka, který je intoxikován, předá se zajištěná látka přivolanému lékaři – usnadní to léčbu.
- Vyučující sepíše o události stručný [záznam](#), který stvrdí svým podpisem a podpisy případných dalších svědků.
- Vyučující se situací seznámí třídního učitele žáka a metodika prevence, kterému odevzdá záznam k archivaci.
- Metodik prevence požádá výchovného poradce pro daný stupeň o svolání výchovné komise.
- Výchovný poradce kontaktuje zákonného zástupce žáka a informuje ho o termínu svolané výchovné komise.
- Výchovná komise bude probíhat za účasti: žáka, zákonného zástupce žáka, třídního učitele, výchovného poradce pro daný stupeň, příp. metodika prevence a sociálního pedagoga.
- V rámci výchovné komise bude zákonný zástupce seznámen s vážností situace a bude vyzván k vyjádření, jaké kroky již byly podniknuty v rámci nápravy chování, zda navštívil odborné pracoviště, na které je škola odkázala.
- Z výchovné komise bude proveden písemný [záznam](#), který povede v agendě metodik prevence i výchovný poradce.
- O provedených jednáních a závěrech výchovné komise sepíše sociální pedagog zprávu, kterou předá orgánu sociálně-právní ochrany dětí, aby věc mohl prověřit a rodině poskytl případnou pomoc.
- Pokud není zákonný zástupce dostupný, metodik prevence ve spolupráci se sociálním pedagogem vyrozumí orgán sociálně právní ochrany na tel. +420 318 541 931 a vyčká pokynů.

Postup v případě podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe

- Vyučující informuje třídního učitele a metodika prevence, informuje vedení školy o situaci.
- Třídní učitel kontaktuje zákonného zástupce žáka a seznámí ho se situací.
- Metodik prevence vyrozumí Policii ČR.
- Vyučující zajistí izolaci žáka od ostatních a zajistí dohled nad jedincem.
- Třídní učitel vyčká příjezdu Policie ČR, k situaci bude přizván metodik prevence a sociální pedagog jako další osoba.
- Vyučující v žádném případě neprovádí prohlídku osobních věcí.

- Vyučující sepíše o události stručný [záznam](#), který stvrdí svým podpisem a podpisy případných dalších svědků.
- Metodik prevence požádá výchovného poradce pro daný stupeň o svolání výchovné komise.
- Výchovný poradce kontaktuje zákonného zástupce žáka a informuje ho o termínu svolané výchovné komise.
- Výchovná komise bude probíhat za účasti: žáka, zákonného zástupce žáka, třídního učitele, výchovného poradce pro daný stupeň, příp. metodika prevence a sociálního pedagoga.
- V rámci výchovné komise bude zákonný zástupce seznámen s vážností situace a bude vyzván k vyjádření, jaké kroky již byly podniknuty v rámci nápravy chování, zda navštívil odborné pracoviště, na které je škola odkázala.
- Z výchovné komise bude proveden písemný [záznam](#), který povede v agendě metodik prevence i výchovný poradce.
- O provedených jednáních a závěrech výchovné komise sepíše sociální pedagog zprávu, kterou předá orgánu sociálně-právní ochrany dětí, aby věc mohl prověřit a rodině poskytl případnou pomoc.

Krádeže a vandalismus

Krádež je protiprávním jednáním a jedná se i o přestupek proti školnímu řádu. Pokud se škola o takovém jednání dozví, oznámí tuto skutečnost orgánům činným v trestním řízení nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci) obrátit se na tyto orgány. Žáci i zákonní zástupci žáků jsou informováni o tom, že nošení cenných věcí je rizikem, protože tyto věci mohou být odcizeny.

Krádež věci v hodnotě nad 10 000 Kč (škoda nikoli nepatrná) je trestným činem. Žák mladší 15 let není trestně odpovědný – věc se řeší výchovnými opatřeními školy a prostřednictvím OSPOD; u mladistvých (15–17 let) se postupuje podle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže.

Postup při nahlášení krádeže žákem

- Vyučující, který obdrží informaci o krádeži od žáka, kontaktuje metodika prevence a společně s ním sepíše písemný [záznam](#) na základě výpovědi poškozeného.
- Písemný záznam bude uložen v agendě metodika prevence.

- Metodik prevence informuje o skutečnosti vedení školy a třídního učitele.
- Třídní učitel kontaktuje zákonného zástupce poškozeného a seznámí ho se vzniklou situací.
- Metodik prevence ve spolupráci se sociálním pedagogem věc ohlásí na příslušné oddělení Policie ČR nebo poučí zákonného zástupce poškozeného žáka o možnosti nahlášení této skutečnosti Policii ČR.
- V případě, že je znám pachatel, který je mladší 18 let, je možné tuto skutečnost (pokud je podezření na zanedbání péče), nahlásit OSPOD – v takovém případě kontaktuje třídní učitel sociálního pedagoga, který bude informovat OSPOD.

Postup v případě, že je žák přistižen při krádeži

- Vyučující, který přistihne žáka při krádeži, se obrátí na metodika prevence a spolu s žákem a metodikem prevence pořídí písemný [záznam](#).
- Záznam bude obsahovat informace: kdo ukradl, co ukradl + hodnotu ukradeného předmětu, čas, místo.
- Metodik prevence informuje o skutečnosti třídního učitele žáka, který informuje zákonného zástupce žáka o krádeži, tedy o porušení školního řádu.
- Třídní učitel ve spolupráci s vedením školy a metodikem prevence stanoví sankce podle školního řádu, poté informuje o důsledcích zákonného zástupce žáka a žáka, který je zodpovědný za krádež.
- Žák ukradenou věc navrátí původnímu majiteli – třídní učitel zapíše věc do [záznamu](#).
- Pokud nelze ukradenou věc navrátit, zákonný zástupce žáka, žák a třídní učitel spolu s metodikem prevence se dohodnou na společné schůzce finanční náhradu za ukradený předmět.
- V případě, že by se situace opakovala, třídní učitel oznámí záležitost metodikovi prevence a sociálnímu pedagogovi, který věc předá k šetření OSPOD.

Postup v případě vandalismu – škody na školním majetku

- Vyučující, který je svědkem nebo, který zjistí škodu na školním majetku, oznámí škodu vedení školy a sepíše záznam o události a vzniklé škodě.
- Součástí záznamu je i fotodokumentace.
- Vedení školy spolu s metodikem prevence provede šetření za účelem nalezení viníka.

- V případě, že je viník znám, vedení školy kontaktuje zákonného zástupce žáka, sjedná s ním schůzku, na které informuje zákonného zástupce žáka o vzniklé situaci a požádá ho o plnou náhradu škody.
- O jednání sepiše vedení školy písemný záznam.
- V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradě škody, škola může vymáhat náhradu soudní cestou.
- Vedení školy spolu s metodikem prevence stanoví sankce vyplývající z porušení školního řádu a informuje o tom zákonného zástupce žáka a viníka.
- Pokud se porušení bude opakovat, vedení školy spolu s metodikem prevence předají informaci sociálnímu pedagogovi, který věc oznámí OSPOD.

Nález nože/zbraně ve škole

- Střelná zbraň, výbušnina nebo bezprostřední ohrožení: zbraň žákovi násilím neodebíráme, zachováme odstup, odvedeme ostatní žáky do bezpečí a ihned voláme Policii ČR (158, příp. 112).
- Při pouhém podezření, že má žák zbraň u sebe, žáka neprohledáváme; požádáme ho o dobrovolné vydání a přivoláme vedení školy (případně Policii ČR).
- V případě nálezů nože nebo jiné zbraně ve škole vyučující ihned vyzve žáka k jejímu odevzdání.
- Vyučující kontaktuje metodika prevence/koordinátorku ŠPS, který spolu s vyučujícím a žákem sepiše písemný [záznam](#) o nálezů zbraně.
- Písemný záznam u sebe uschová metodik prevence.
- Metodik prevence spolu s vyučujícím oznámí skutečnost řediteli školy a stanoví opatření vyplývající z přestupku proti školnímu řádu.
- Metodik prevence/koordinátorka ŠPS informuje žáka o přijatých opatřeních a předá věc třídnímu učiteli.
- Třídní učitel zpraví o záležitosti zákonného zástupce žáka, stejně tak o jeho důsledcích.
- Pokud žák odmítá zbraň vydat, vyučující izoluje žáka od zbytku kolektivu a zajistí nad ním dohled (pokud není ve třídě asistent pedagoga, vyučující bude vykonávat dohled nad třídou, až poté izoluje žáka a vyšle jiného žáka za vedením školy či do kanceláře školy, aby pracovníci školy přivolali pomoc pro vykonávání dohledu).
- Vedení školy přivolá na pomoc Policii ČR.

Útěk žáka ze školy v době vyučování

- V případě, že vyučující shledá, že žák opustil školní budovu bez vědomí vyučujícího, vyučující ihned informuje vedení školy, zkontroluje budovu a okolí školy, kontaktuje zákonného zástupce a zeptá se, zda dotyčný žák je pod dohledem rodiče.
- Pokud zákonný zástupce neví nic o tom, že by jeho dítě mělo opustit školu v době vyučování, škola kontaktuje Policii ČR, které předá celou věc k šetření.
- U mladších žáků nebo při obavách o bezpečí žáka (např. sebepoškození, sebevražedné myšlenky, konflikt) volá škola Policii ČR (158) bez zbytečného odkladu.
- Po návratu žáka se zjišťuje příčina odchodu (konflikt, šikana, strach, problémy doma) a pořídí se záznam; opakované útoky řeší výchovná komise a sociální pedagog ve spolupráci s OSPOD.
- Vyučující kontaktuje metodika prevence a spolu s ním vyhotoví písemný záznam o celé události.

Sebevražda a sebevražedné myšlenky

Varovné signály, které můžeme rozpoznat u dětí a dospívajících, je někdy obtížné odhalit. Mnohdy je to kamarád/ka, který je nám nejbližší a svěří se nám se svými pocity. Často se jedná o tyto **signály**:

- Žák zažívá pocity bezmoci, bezvýchodnosti situace
- Nadměrně užívá drogy a alkohol
- Je zřejmé, že dělá sebedestruktivní věci
- Zbavuje se majetku a „dává věci do pořádku“
- Loučí se s lidmi, jako by už je nikdy neměl/a vidět
- Žák zažívá úzkost, silné rozrušení
- Jedinec shání prostředky k ukončení života
- Mluví o sebevraždě
- Vyhledává samotu, straní se sociálním kontaktům

Zásady komunikace s žákem se sebevražednými myšlenkami

- Motivujte dotyčného žáka k vyhledání pomoci – nabídněte např. i Linku důvěry nebo Centrum krizové intervence v Praze – Bohnicích (kontakty viz Důležitá telefonní čísla).
- Buďte oporou.
- Nepovyšujte se a nesud'te.
- Mějte úctu k pocitům dotyčného jedince – nesnažte se mu jeho pocity vymluvit a nevyjadřujte zděšení.
- Nikdy neslibujte, že zachováte tajemství o sebevražedných myšlenkách.
- Dejte najevo, že existuje pomoc a že na to nezůstane sám/sama; nezlehčujte jeho pocity frázemi typu „bude zase dobře“.
- Zamezte žákovi přístup k potenciálně nebezpečným předmětům.

Postup v případě rizika vzniku sebevražedného jednání (neakutní)

- V případě, že vyučující zaznamená varovné signály, které nasvědčují riziku sebevražedného jednání, zeptá se žáka na jeho pocity a potřeby – vyučující dá žákovi najevo, že ho bere vážně.
- Vyučující/třídní učitel kontaktuje školního psychologa/koordinátorku ŠPS a konzultuje s ním situaci.
- Po vyhodnocení situace se školním psychologem kontaktuje buď psycholog, nebo třídní učitel žáka zákonného zástupce a pozve ho na schůzku do školy.
- Během schůzky popíše pracovník školy situaci, seznámí rodiče s podezřením na sebevražedné myšlenky u jeho dítěte a poskytne mu kontakty na odborná pracoviště.
- O jednání provede příslušný pracovník školy písemný [záznam](#), který u sebe bude archivovat školní psycholog nebo koordinátorka ŠPS.

Postup při akutní hrozbě sebevraždy

- Nejprve je nutné zjistit, zda je žák ve skutečném nebezpečí spáchání sebevraždy.
- Reagujte citlivě a opatrně – pokládejte otázky.
 - *Jak zvládáš to, co se Ti děje?*
 - *Máš někdy pocit, že bys vše nejráději vzdal/a?*
 - *Přemýšlíš o tom, že by sis ublížil/a?*
 - *Přemýšlíš o sebevraždě?*
 - *Měl/a jsi už někdy dříve sebevražedné myšlenky nebo jsi zkusil/a si ublížit?*
- Otázky na sebevražedné myšlenky nenabádají žáka k jednání!

- Možnost hovořit o svých pocitech a potřebách může naopak snížit riziko sebevraždy.
- Vyučující nikdy nesmí nechat žáka o samotě (v případě, že je to možné, vyšle žáka pro pomoc – do kanceláře školy nebo vedení školy).
- Vyučující ihned zavolá ZZS a do příjezdu ZZS bude s žákem citlivě hovořit a bude se ho snažit ujistit, že situaci chápe a snaží se mu pomoci.
- Pokud je žák na nebezpečném místě (okno, střecha, schodiště), nepřibližujeme se prudce, mluvíme klidně a současně voláme 158 (příp. 112) a 155.
- Pokuste se zjistit, zda je dotyčný žák pod vlivem alkoholu či zda se nepokusil otrávit.
- Vyučující nebo jiný pracovník školy informuje zákonného zástupce žáka o situaci.
- Vyučující vykonává dohled nad ohroženým žákem do příjezdu ZZS.
- V případě, že je nutný transport žáka do nemocnice, vyučující kontaktuje zákonného zástupce žáka, který dorazí buď ke škole anebo bude informován o nemocnici, kam bude žák odvezen (tam si ho zákonný zástupce převezme).
- Pokud nebude v případě transportu možné zastihnout zákonného zástupce, pracovník školy bude doprovodem žákovi až do chvíle, kdy si ho převezme zákonný zástupce.
- O události sepíše vyučující záznam (Zápis o události) a předá ho vedení školy a školnímu psychologovi.

Podpora třídy a pracovníků po sebevražedném pokusu nebo úmrtí žáka

- Informace o události ověřuje a sděluje vedení školy ve spolupráci se školním psychologem; sdělujeme je klidně a stručně, bez popisu způsobu a podrobností.
- Žáci by se o události měli dozvědět ve škole od dospělého, ne ze sociálních sítí – třídu informuje třídní učitel společně se školním psychologem nebo členem ŠPS.
- Nabídneme prostor pro rozhovor (školní psycholog, krizová intervence); zvláštní pozornost věnujeme blízkým kamarádům, svědkům a žákům s vlastními potížemi.
- Nezveřejňujeme způsob úmrtí, nevytváříme pietní místa v lavici ani nehledáme jediného viníka.
- S rodinou a médii komunikuje pouze ředitelka školy; ostatní zaměstnanci událost nekomentují.

- V následujících týdnech sledujeme žáky v riziku a nabízíme další podporu, v případě potřeby se obrátíme na krizovou službu nebo psychosociální intervenční tým. **[K OVĚŘENÍ: doplnit kontakt na krizovou službu / psychosociální intervenční tým pro Středočeský kraj]**

Přivolání Policie ČR po spáchání trestné činnosti žákem

Příchod Policie ČR do školy

- Policista je povinen prokázat se – stejnokrojem s identifikačním číslem nebo služebním průkazem či odznakem služby kriminální policie.
- U šetření je vždy přítomen ředitel školy nebo zástupce ředitele školy.
- Ředitel školy nebo jeho zástupce seznámí policii s předmětem policejního úkonu a upřesní důvod, proč byla policie přivolána.

Výslech žáka ve škole

- Policie může vyžadovat podání vysvětlení, provádět výslech, předvolat nebo předvést žáka i mimo školu.
- Pokud není přítomen ředitel školy nebo zástupce, je zajištěn dohled jinou dospělou osobou (sociální pedagog, metodik prevence či jiný vyučující) po celou dobu služebního zákroku.
- Vedení školy provede záznam, ve kterém je písemně zaznamenáno jméno, číslo policisty, jméno žáka a datum.
- Pokud je žák vyslýchán mimo prostory školy, po ukončení procesu je předán zpět do školy nebo je předán zákonnému zástupci.
- Policista vyrozumí zákonné zástupce předem, u osoby mladší 15 let informuje také OSPOD.
- V případě, že policista nevyrozumí zákonné zástupce, udělá to vedení školy.
- V případě, že není telefonicky zastižen zákonný zástupce a situace nesnese odkladu, může policista provést úkon bez vědomí zákonného zástupce.
- Vedení školy poskytne Policii ČR vhodnou místnost k šetření situace a zajistí pedagogický dozor.

Oznámení trestné činnosti

- Pokud se zaměstnanec školy stane svědkem trestné činnosti nebo se o ní dozví, věc okamžitě nahlásí řediteli školy.

- Ředitel školy vyhotoví záznam a sepiše se zaměstnancem školy zápis o oznámení trestné činnosti.
- Jednání, které může mít znaky trestného činu nebo přestupku, je například:
 - Výroba, držení a distribuce omamných a psychotropních látek
 - Gamblerství
 - Šikana
 - Týrání
 - Loupeže
 - Pohlavní zneužívání
 - Znásilnění
 - Vydírání, výhrůžky násilím, nebezpečné pronásledování
 - Pořizování a šíření intimních snímků dětí (dětská pornografie), sextortion
 - Nošení a použití zbraně nebo nebezpečného předmětu
 - Majetková trestná činnost
 - Další nežádoucí zacházení ve škole i mimo školu
- Vedení školy celou záležitost oznámí Policii ČR a dále postupuje podle doporučení Krizového plánu školy pro danou rizikovou činnost.
- Žák mladší 15 let není trestně odpovědný (§ 25 trestního zákoníku); Policie ČR věc přesto prošetří a předá OSPOD. U mladistvých (15–17 let) se postupuje podle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže.

Šikana a extrémní projevy agrese

Šikana je definována jako jakékoliv jednání, které záměrně ubližuje, ohrožuje nebo zastrašuje žáka nebo skupinu žáků. Takové jednání spočívá v opakovaných a cílených fyzických nebo psychických útocích jednotlivce nebo skupiny jedinců vůči jinému jedinci nebo skupině jedinců, kteří se nemohou nebo neumí z různých důvodů bránit. Takové jednání poškozeného jedince (oběť) ponižuje, psychicky nebo fyzicky bolí. Šikana tedy nese tři základní znaky, je: záměrná, opakující se a oběť se nemůže bránit. Zahrnuje fyzické útoky (vydírání, krádeže, poškozování věcí, neúměrné fyzické napadání, nevhodné doteky) či psychické útoky (nadávky, pomluvy, vyhrožování či ponižování, zraňující komentáře k rase, národnosti, etnicitě, náboženství nebo sexualitě, násilné a manipulativní příkazy). Šikana může

mít i formu sexuálního zneužívání. Důvodem počátku šikany může být jakákoliv odlišnost jedince.

Důsledky projevů šikany mohou mít u oběti dlouhodobé následky. Oběti šikany mají vyšší riziko rozvoje duševních problémů a poruch v dospělosti. U zranitelnějších jedinců může šikana vést k depresivní poruše, sebepoškozování, sebevražedným myšlenkám, poruchám příjmu potravy aj. Dopady šikany mohou mít vliv i na ty, kteří nebyli přímou obětí nebo pachatelem šikany, ale šikaně „pouze“ přihlíželi.

Pokud dojde k šikaně v průběhu vyučování, škola má ohlašovací povinnost oznámit skutečnost zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí. V případě, že je v rámci šikany spáchán trestný čin nebo přestupek, vedení školy kontaktuje Policii ČR a dále postupuje v součinnosti s ní.

U šikany se setkáváme s pěti stádii:

1. **První stádium: zrod ostrakismu** – mírné, převážně psychické formy násilí, okrajový člen se necítí dobře, ostatní ho víceméně odmítají, nebaví se s ním, pomlouvají ho, spřádají proti němu intriky – zárodečná podoba šikanování
2. **Druhé stádium: fyzická agrese a přitvrzování manipulace** – v zátěžových situacích ostrakizování žáci slouží jako hromosvod, spolužáci si na nich vybíjejí své nepříjemné pocity, objevuje se subtilní fyzická agrese (stupňování agrese může být dáno také neřešením předchozí situace)
3. **Třetí stádium (klíčový moment): vytvoření jádra** – vytváří se skupina agresorů (úderné jádro), ti začnou spolupracovat (systemicky, ne náhodně šikanovat vybrané oběti)
4. **Čtvrté stádium: většina přijímá normy** – normy agresorů jsou přijímány většinou a již jsou považovány za nepsaný zákon, málokdo se dokáže tlaku agresorů ubránit, platí „buď jsi s námi, nebo proti nám“, i mírní a ukáznění žáci se začnou chovat krutě ze strachu
5. **Páté stádium: dokonalá šikana – totalita: agresivní normy jsou přijaty všemi, žáci jsou rozděleni na „otrokáře“ a „otroky“, násilí je systematické a krutě stupňované**

Podrobně se problematikou šikany zabývá Metodický pokyn MŠMT K prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (č. j. MSMT-21149/2016). Dva scénáře postupů při podezření na šikanu či extrémní projevy agrese jsou popsány na další straně.

Postup řešení šikany

- Při podezření nebo ohlášení šikany hlásí vyučující třídnímu učiteli situaci
- Třídní učitel předá věc metodikovi prevence a požádá ho o pomoc při řešení situace
- **Metodik prevence dále koordinuje šetření** (spolu s třídním učitelem, dále jen TU)
- Metodik prevence ihned zpraví vedení školy o situaci
- Podmínka: šetření provádí tak, aby třída (potenciální agresori) nepojali podezření (tedy zpočátku si „nevytahují“ žáky z výuky, nemluvím jen s obětí)
- O veškerých rozhovorech jsou vedeny v průběhu šetření písemné záznamy, které uchovává metodik prevence u sebe, všechny záznamy jsou podepsány zúčastněnými stranami (i žákem!)

Průběh šetření šikany

- Metodik prevence (nebo TU po dohodě s metodikem prevence) zkontaktuje oběť
 - Vypytá se citlivě na konkrétní formy šikany
 - Neptá se na nic, o čem oběť nechce mluvit
 - Nenaléhá!
 - Nabízí pomoc, ptá se, co by oběť potřebovala, apod.
- Metodik prevence (příp. spolu s třídním učitelem) provede rozhovor s obětí šikany – velmi citlivě se vypytává na bližší okolnosti šikany, oběť ujistí, že má podporu pedagogů, případně spolužáků, snaží se získat podrobný průběh šikany, zjišťuje, co oběti nejvíce vadí, co je možné prokázat a co není možné prokázat, zjišťuje klima ve třídě, s kým oběť kamarádí, nekamarádí (je si vědom toho, že se jedná o silný emocionální vjem a oběť může přehánět nebo se také snažit vše bagatelizovat, protože je vystrašená)
- Třídní učitel kontaktuje zákonné zástupce oběti, sdělí jim informace o dalším postupu
- Metodik prevence si utvoří seznam důvěryhodných svědků – aspoň 4 – 5 lidí, kterých se vypytává a rozhovor vede obecným směrem
 - Co se vám nelíbí za chování?
 - Kdo to všechno odnáší?
 - Kdo jsou ti provokatéři? (snaží se odpoutat pozornost od šikanovaného, je dobré, když na šikanu upozorní sami žáci a ne učitel, na což nemůžeme spoléhat).

- Až na konci po zmapování situace si k pohovorům vezme metodik prevence původce šikany, aktéry nekomarádského chování, s nimi již mluví: Jaká je tvá účast? Co jsi přesně dělal? Jak to víš? Co jsi viděl?
- Výsledky pohovorů komunikuje metodik prevence s třídním učitelem, školním psychologem či dalším přizvaným odborníkem a informuje vedení školy
- Třídní učitel kontaktuje zákonné zástupce agresorů a zpraví je o situaci
- Třídní učitel informuje rodiče žáků třídy o dění ve třídě a s prosbou o případnou spolupráci při řešení vzniklé situace
- Celý tým společně navrhne opatření a metodik prevence s nimi seznámí ředitelku školy a probere s ní výchovná opatření původců šikany
- Třídní učitel kontaktuje zákonné zástupce oběti a aktéra/aktérů šikany, a jednotlivě na schůzkách s nimi je seznámí s výsledky vyšetřování a přijatými opatřeními
- Ze schůzek budou provedeny písemné zápisy spolu s podpisy účastníků jednotlivých setkání⁵

- Po ukončení šetření škola situaci sleduje – třídní učitel a metodik prevence se po dvou týdnech a po měsíci vracejí k oběti i ke třídě (kontrolní rozhovory) a zapisují je. V rámci prevence recidivujícího nežádoucího chování agresorů jsou rodičům sděleny další kroky, které škola bude podnikat k prevenci opakování, realizaci nápravy a znovunalezení bezpečí ve třídním kolektivu mezi žáky.

Základní krizový scénář pro výbuch pokročilé šikany – Poplachový plán pro tzv. školní lynčování (Kolář, 2011)

1. První (alarmující) kroky pomoci
 - a. zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany (vyučující/TU)
 - b. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí (TU ve spolupráci s metodikem prevence, školní psycholog)
2. Příprava podmínek pro vyšetřování
 - a. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy (metodik prevence)
 - b. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi (metodik prevence, TU)

⁵ Krizový scénář

- c. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře) – TU/školní psycholog
 - d. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům – vedení školy/sociální pedagog
3. Vyšetřování
- a. rozhovor s obětí a informátory (metodik prevence, školní psycholog)
 - b. nalezení nejslabších článků nespolupracujících svědků (metodik prevence)
 - c. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (metodik prevence, vedení školy)
 - d. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi). – metodik prevence, vedení školy
4. Léčba
- a. metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny – vedení školy, metodik prevence, TU, školní psycholog

Kyberšikana a další formy kybernetické agrese

Jednou z forem šikany je i elektronická šikana, tj. kyberšikana. Jde o projevy šikany, které se dějí prostřednictvím moderních informačních technologií a na sociálních sítích – např. zakládání falešných profilů na jméno žáka s dehonestujícím obsahem, prezentace ponižujících videí na portálech (jako je např. YouTube, Facebook a jiné), prezentace zraňujících komentářů na webu, rozesílání vulgárních a výhružných koláží s tváří žáka či příslušníků jeho rodiny, výhružné SMS nebo e-maily apod.

Rozdíly mezi tradiční šikanou a kyberšikanou

- Kyberšikana má mnohem větší dosah, který zhoršuje prožívání oběti.
- V případě kyberšikany může agresor provést útok kdykoliv a kdekoliv – mnohem náročnější psychicky pro oběť, protože šikana může být permanentní.
- Pachatel kyberšikany může být anonymní (skrytý za přezdívkou nebo jiným neurčitým identifikátorem).
- Kyberšikana probíhá zejména v prostředí internetu – útok se šíří daleko rychleji než u běžné šikany.
- U kyberšikany je obtížné:
 - o Zajistit rychlou obranu oběti.

- Zajistit dostatečný počet svědků.
- Vystopovat útočníka.
- Rozpoznat, kdy jde o kyberšikanu a kdy ne.

Typické formy kyberšikany

- Dehonestování (ponižování, nadávání, urážení) v on-line prostředí
- Vyhrožování a zastrašování v on-line prostředí
- Vydírání v on-line prostředí
- Očerňování v on-line prostředí
- Publikování ponižujících videozáznamů, audiozáznamů nebo fotografií
- Happy slapping (natáčení napadení a jeho šíření na internetu)
- Krádež identity a její zneužití
- Ztrapňování pomocí falešných profilů
- Provokování a napadání uživatelů v online komunikaci
- Zveřejňování cizích tajemství s cílem poškodit oběť
- Vyloučení z virtuální komunity
- Specifické formy kyberšikany spojené s hraním on-line her
- Kyberstalking
- Sexting, šíření intimních snímků bez souhlasu a sextortion (vydírání intimními snímky)
- Deepfake – zneužití tváře žáka k vytvoření falešných (i intimních) snímků nebo videí

Postup při řešení kyberšikany z pohledu školy

- Vyučující, který se dozví o probíhající kyberšikaně ihned kontaktuje metodika prevence a požádá ho o pomoc s řešením.
- Metodik prevence přizve k řešení také třídního učitele vybraného žáka.
- Metodik prevence spolu s třídním učitelem vyslechnou oběť a nabídnou mu podporu (možnost mluvit o věci se školním psychologem).
- Z veškerých jednání bude vyhotoven písemný záznam podepsaný všemi stranami
- Metodik prevence spolu s třídním učitelem udělají vše proto, aby závadný obsah na internetu byl smazán a kyberšikana dále nepokračovala.

- **!Před smazáním závadného obsahu je třeba vždy udělat screenshot příspěvků, které je možné použít jako důkazní materiál při vyšetřování. Výjimka: intimní snímky osob mladších 18 let nefotografujeme ani neukládáme – viz Sdílení intimních snímků a sextortion.**
- Třídní učitel informuje o skutečnosti zákonné zástupce oběti.
- Metodik prevence vytvoří seznam žáků, kteří byli jako publikum kybernetických útoků a vytvoří seznam svědků, se kterými bude dále mluvit.
- V případě nutnosti, metodik prevence přizve k řešení další instituce (Policii ČR, OSPOD, SVP aj.), kteří mají jiné nástroje pro práci s agresorem a dohledání důkazních materiálů.
- V případě, že případ kyberšikanery nespadá do kompetencí školy (např. útok proběhl mimo vyučování), mohou rodiče podat trestní oznámení (např. vydírání, výhrůžky, nebezpečné pronásledování) nebo občanskoprávní žalobu na ochranu osobnosti – poskytnout tuto informaci rodičům, jak mohou postupovat (metodik prevence). Škola se kyberšikanou zabývá i tehdy, projevuje-li se ve vztazích žáků ve třídě a ohrožuje jejich bezpečí.
- Pokud je to v možnostech školy, je nutné vyslechnout všechny dostupné svědky, udělat závěry na základě důkazů a dohledat pachatele – **šetření koordinuje metodik prevence** a provádí ho spolu s třídním učitelem.
- Na konci je vyslýchán agresor/agresoři, kteří jsou s útoky konfrontováni.
- Metodik prevence, třídní učitel a vedení prodiskutují závažnost překročení školního řádu a udělí agresorovi/agresorům výchovná opatření.
- Třídní učitel s metodikem prevence svolají schůzky s jednotlivými aktéry kyberšikanery a jejich zákonné zástupce, které budou informovat o závěrech šetření.

Sdílení intimních snímků a sextortion

Intimní fotografie nebo videa osoby mladší 18 let jsou z hlediska práva dětskou pornografií. Jejich pořizování, držení a šíření může být trestným činem – i pro pracovníka školy, který snímek uchová nebo přepošle. Proto platí:

- Snímek zbytečně neprohlížíme, nekopírujeme, nefotografujeme, nepořizujeme jeho screenshot a nepošíláme ho e-mailem ani přes messenger.
- Zapišeme si jen fakta: kdo se svěřil, na jaké platformě a z jakých účtů, kdy se to stalo, co pachatel požaduje (peníze, další snímky) a komu byl snímek poslán.

- Žáka nekárame ani neobviňujeme; vysvětlíme mu, že vydírání je trestný čin a vina je na pachateli. Vyděrači nic neplatíme, neposíláme další snímky a komunikaci ukončíme; konverzaci a údaje o profilu pachatele nemažeme (zajistí je zákonní zástupci a Policie ČR).
- Neprodleně informujeme vedení školy a zákonné zástupce (pokud pachatelem není osoba z rodiny) a věc oznamujeme Policii ČR (158).
- Žáky, kteří snímek mají, vyzveme, aby ho dále nešířili; mazání a zajištění snímků koordinujeme s Policií ČR. Upozorníme je na trestněprávní následky šíření.
- Odstranění snímku z platformy lze žádat přes formulář hlášení dané platformy; pomoc nabízí také poradna E-Bezpečí a linka Stopleveline.cz.

- Žákovi nabídneme psychologickou podporu (školní psycholog, Linka bezpečí 116 111). O postupu sepíšeme záznam – bez popisu obsahu snímku. Legislativní ukotvení prevence rizikového chování zaměřeného na kyberšikanu je zakotveno v zákoně č. 561/2004 Sb. (školský zákon), v zákoně č. 563/2004 Sb. (o pedagogických pracovnících) a dále v metodickém doporučení MŠMT. Na naší škole je ve školním řádu definován zákaz používání telefonů v době vyučování, čímž se snažíme zamezit kybernetickým útokům. V rámci prevence jsou ve třídách zařazovány preventivní programy na podporu bezpečnosti v kyberprostoru. **Postup školy při ohrožení žáka**

- Učitel **okamžitě přeruší činnost** a vyhodnotí míru rizika.
- Pokud má žák **nebezpečný předmět** (nůž, nůžky, ostrý předmět), učitel:
 - **nepřibližuje se** k žákovi na dosah ruky,
 - **uklidňuje situaci hlasem**, bez konfrontace,
 - **vyvede ostatní žáky** do bezpečí (chodba, jiná místnost).
- Pokud je to možné, učitel **přivolá dalšího dospělého** (asistent, kolega, školník).
- Pokud je ohrožení **bezprostřední**, škola volá 158 (příp. 112).
- Ohrožený žák je odveden do bezpečné místnosti s dospělým.
- Agresivní žák je odveden jiným dospělým do jiné místnosti.
- Probíhá **krátký stabilizační rozhovor** (ne výslech).
- Zapisují se **první fakta**: kdo, kdy, kde, co se stalo.
- Škola sepíše **záznam o mimořádné události**, který obsahuje:

- datum, čas, místo,
 - jména zúčastněných,
 - popis situace (co bylo vidět, slyšet),
 - použitý předmět,
 - reakce školy,
 - kdo byl informován,
 - zda byla volána policie,
 - doporučení dalšího postupu.
- Rodiče **ohroženého žáka i rodiče agresivního žáka** jsou informováni.
 - Svědkům události a ostatním žákům třídy se nabídne podpora školního psychologa.
 - Škola má povinnost informovat OSPOD, pokud:
 - došlo k **ohrožení života nebo zdraví**,
 - žák používá **zbraň nebo nebezpečný předmět**,
 - žák **opakovaně vyhrožuje** nebo má dlouhodobé agresivní projevy,
 - existuje podezření na **zanedbání péče** nebo jiné ohrožení.
 - Policie se volá vždy, když:
 - žák **neodloží nebezpečný předmět**,
 - dojde k **fyzickému útoku**,
 - je ohroženo více osob.

Seznam zkratek

CAN	Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte
ČR	Česká republika
DN	Domácí násilí
ICT	Informační a komunikační technologie
MP	Městská policie
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NL	Návyková látka
PČR	Policie České republiky
OPL	Omamné a psychotropní látky
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
SVP	Středisko výchovné péče
ŠPS	Školní poradenské služby
TIS	Toxikologické informační středisko
TU	Třídní učitel
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

ZÁKLADNÍ ŠKOLA MNÍŠEK POD BRDY, OKR. PRAHA ZÁPAD

Komenského 420, 252 10 Mníšek pod Brdy, IČO 47005203

Záznam o poskytnutí pomoci – intoxikace návykovou látkou

Datum události (případně čas nález):

Jméno žáka/žákyně:

Druh návykové látky (pokud je možné určit) – zaškrtněte:

- ☐ Alkohol
- ☐ Cigarety
- ☐ Bezdýmný tabák
- ☐ Šňupací tabák
- ☐ Žvýkáci tabák
- ☐ Porcovaný tabák
- ☐ Elektronické cigarety
- ☐ Zahříváný tabák
- ☐ Nikotinové sáčky
- ☐ Konopné drogy – marihuana, hašiš, THC (tetrahydrokanabinol), CBD (kanabidiol)
- ☐ Stimulační drogy (pervitin, kokain, extáze)
- ☐ Opioidy – léky proti bolesti, heroin, aj.
- ☐ Halucinogeny – psychedelika (LSD, aj.)

Jméno pracovníka školy, který náv.látku nalezl:

Poskytnutí první pomoci – zaškrtněte:

- ☐ Žák nebyl v ohrožení života nebo ve stavu, který by si vyžadoval přivolání lékařské pomoci – zákonní zástupci byli kontaktováni, aby si dítě převzali do péče
- ☐ Stav žáka vyžadoval akutní lékařskou pomoc – kontaktovali jsme ZZS, následně byli informováni zákonní zástupci žáka/žákyně

Popis situace a postup jejího řešení

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Další důležité informace k okolnostem

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Závěry

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zápis provedl: Dne:

Podpisy:

ZÁKLADNÍ ŠKOLA MNÍŠEK POD BRDY, OKR. PRAHA ZÁPAD

Komenského 420, 252 10 Mníšek pod Brdy, IČO 47005203

Záznam o poskytnutí pomoci – sebepoškozování

Datum události:

Jméno žáka/žákyně:

Jméno pracovníka školy, který situaci řešil:

Poskytnutí první pomoci – zaškrtněte:

- € Žák nebyl v ohrožení života nebo ve stavu, který by si vyžadoval přivolání lékařské pomoci, byl ošetřen pracovníky školy – zákonní zástupci byli kontaktováni, aby si dítě převzali do péče
- € Stav žáka vyžadoval akutní lékařskou pomoc – kontaktovali jsme ZZS, následně byli informováni zákonní zástupci žáka/žákyně

Popis situace a postup jejího řešení

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Další důležité informace k okolnostem

.....

.....

.....
.....
.....

Závěry

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zápis provedl: Dne:

Podpisy:

ZÁKLADNÍ ŠKOLA MNÍŠEK POD BRDY, OKR. PRAHA ZÁPAD

Komenského 420, 252 10 Mníšek pod Brdy, IČO 47005203

Záznam o podezření na zbraň u žáka / nález zbraně u žáka

Datum události:

Jméno žáka/žákyně:

Jedná se o – zaškrtněte:

☐ Podezření, že žák má u sebe ve škole zbraň

☐ U žáka byla nalezena zbraň

☐ Popis zbraně:

K řešení situace byla přivolána PČR – zaškrtněte:

☐ Ano

☐ Ne

Postup řešení situace

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Další důležité informace k okolnostem

.....

.....

.....

.....

.....

Závěry

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zápis provedl: Dne:

Podpisy:

Jméno žáka:

Jméno pracovníka školy, který rozhovor vedl:

Další přizvání pracovníci školy:

.....

.....

.....

.....

Datum:.....

Důvod schůzky/rozhovoru

[illegible]

Závěry – přijatá opatření, návrh dalších kroků k řešení situace

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zápis provedl: Dne:

Podpisy:

Jméno žáka:

Jméno pracovníka školy, který rozhovor vedl:

Další přizvání pracovníci školy:

.....

.....

.....

.....

Datum:.....

Důvod schůzky/rozhovoru

[illegible]

Závěry – přijatá opatření, návrh dalších kroků k řešení situace

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zápis provedl: Dne:

Podpisy:

Datum:.....

[illegible]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zápis provedl: Dne:

Podpisy:

ZÁKLADNÍ ŠKOLA MNÍŠEK POD BRDY, OKR. PRAHA ZÁPAD

Komenského 420, 252 10 Mníšek pod Brdy, IČO 47005203

Záznam o šetření šikany / kyberšikany

Datum a čas zjištění:

Zjistil/a (jméno pracovníka školy):

Forma (šikana / kyberšikana):

Jméno oběti (obětí):

Jméno předpokládaných agresorů:

Popis události (co, kdy, kde, jak dlouho; u kyberšikany platforma a účet)

.....
.....
.....
.....
.....

Svědci (jména, stručně co uvedli)

.....
.....

Provedená opatření, kdo byl informován (rodiče, vedení, OSPOD, Policie ČR)

.....
.....

Závěry – přijatá opatření, návrh dalších kroků k řešení situace

.....
.....
.....

Zápis provedl: **Dne:**

Podpisy:

Použité zdroje

1. **Bolest šikanování** (Michal Kolář)
2. **Co dělat – Intervence pedagoga**
 - Příloha č.1 - *Rizikové chování ve školním prostředí – návykové látky*
 - Příloha č.4 - *Rizikové chování ve školním prostředí - alkohol*
 - Příloha č.6 - *Rizikové chování ve školním prostředí - školní šikana*
 - Příloha č.7 - *Rizikové chování ve školním prostředí – Kyberšikana a další formy kybernetické agrese*
 - Příloha č.13 - *Rizikové chování ve školním prostředí – tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky*
3. **Co dělat, když... - Stop násilí na dětech – bezpečná škola** (Kateřina Pospíšilová, Michaela Veselá, Společně k bezpečí, 2015)
4. **Já už nemůžu, paní učitelko – Jak rozpoznat a řešit krizové situace ve škole** (Jana Březinová)
5. **KID –Karta k identifikaci špatného zacházení s dětmi pro školy a školská zařízení** (Signály)
6. **Krizový plán školy – ZŠ a MŠ Ostrava – Hošťálkovice**
7. **Manuál pomoci při riziku sebevraždy** - Národní ústav duševního zdraví
8. **Spolupráce základních škol a orgánů sociálně-právní ochrany dětí Středočeského kraje – metodický pokyn** (Krajský úřad Středočeského kraje, odbor sociálně-právní ochrany dětí, odbor školství, správní a organizační, odbor sociálních věcí, 2019)
9. **Příručka pro školy: Když se stane neštěstí** (Psychosociální intervenční tým ČR, Prosinec 2011)
10. **Sebepoškozování není rozmar! – průvodce pro děti, rodiče a učitele** (Dětské krizové centrum)
11. **Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách** (MŠMT, únor 2014)
12. **Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů (včetně novely č. 59/2023 Sb.)**
13. **Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)**

14. **Zákon č. 359/1999 Sb.**, o sociálně-právní ochraně dětí
15. **Zákon č. 40/2009 Sb.**, trestní zákoník
16. **Zákon č. 218/2003 Sb.**, o soudnictví ve věcech mládeže
17. **Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení** (č. j. MSMT-21149/2016)
18. **Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví** (č. j. 10 194/2002-14)